

Izbor najuspešnejših alpinistov

2008

foto: Marko Prezelj

Uvod

Najuspešnejše alpiniste izbiramo že kar nekaj let z izjemo lanskega, ki je izpadel po spletu okoliščin in težav čisto tehnične narave. Vsem, ki bi lahko lani kandidirali za ta naslov, se zato iskreno opravičujem.

Namen izbiranja najuspešnejših je jasen; širši javnosti predstaviti dosežke alpinistov v zgoščeni obliki. Obenem pa je to priložnost, da se vzponi, opravljeni med letom, ki so deležni različne medijske pozornosti, ovrednotijo z istega zornega kota in se vsaj približno postavijo drug ob drugega. Ocenjevanje alpinističnih vzponov in medsebojno primerjanje je silno nevhvaležen posel in to ve vsak, ki je to poskusil, pa če je primerjal in vrednotil kar različne svoje vzpone. To nalogo opraviti objektivno

in kar se da nepristransko pa je prava umetnost. Podobno kot pri zadnjem izboru se je tega lotila skupina alpinistov, ki jih je imenovala Komisija za alpinizem. V to skupino smo poskušali zajeti starost in modrost, bogate izkušnje, poznavanje domačega in svetovnega alpinizma, skratka imena slovenskega alpinizma, ki nekaj pomenijo, in pa tudi take, ki nekaj vedo o lokalnih scenah, kamor včasih pricurljajo pomembne podrobnosti o opravljenih vzponih. Naš izbor nikaikor ni absolutna resnica in upam, da se tega vsi zavedamo. Izbor je samo najboljši približek, za katerega smo se potrudili po najboljših močeh. Skupino smo sestavljali: Anton Škarja, Tomo Česen, Marko Lukič, Urban Golob, Peter Mežnar, Jernej Bevk in Andrej Štremfelj.

Pri izboru najuspešnejše alpinist-

ke nismo imeli težav, saj je bila kandidatka žal samo ena. Tudi med perspektivnimi smo si bili enotni. Večja gneča je bila pri alpinistih. Številni dobri vzponi brez kakega zares izjemnega so napovedovali tesnejši izid, kot se je pokazalo kasneje, saj je najboljši po našem izboru dobil kar pet glasov od sedmih.

Letos smo se prvič odločili, da poleg najuspešnejšim podelimo priznanja še tistim posameznikom, ki so po našem mnenju s posameznimi vrhunskimi vzponi pomembno zaznamovali preteklo leto.

Za konec želim vsem nagrajencem in nominirancem, da bi v letošnjem letu presegli lanske dosežke in se vedno varno vrnili v dolino.

Načelnik KA
Andrej Štremfelj

Za letošnje leto lahko rečemo da gre v zgodovino kot leto, ki ga velja čim prej pozabiti. Ne samo zaradi tragičnih dogodkov minulega leta, ampak ker se je letos prvič pokazala jasna slika alpinistične realnosti tega trenutka. Podobno kot mnogi drugi 'odmevni, nacionalni, komercialni' športi je tudi alpinizem omejen na uspehe posameznikov. V bodoče lahko v nedogled pritiskamo na te izredne posameznike ali pa sprejmemo, da vedno pač ne gre in da smo vsi samo ljudje. Upam, da bodo to sliko kmalu zagledali tudi na odsekih in bolj sistematično pristopili k vzgoji vrhunskih alpinistov, saj vse prevečkrat perspektivni mladi kadri končajo v raznih ljubiteljskih gorniških družčinah širom Slove-

nije. Čas je že, da alpinizem dobi ponovno pravo-prvo mesto v vseh alpinističnih sredinah. Najbolj od vsega pa razveseljuje izredna aktivnost mladih, ki so preplezali številne zahtevne smeri in jih le še majhen korak loči od najboljših. Prav ti mladi so največji obet slovenskega alpinizma.

V letu 2008 je začel veljati nov sistem kategorizacije, ki je precej spremenil način doseganja mednarodnega in perspektivnega razreda. Pri izpitih za alpiniste se je uvedla izpitna tura, ki je bila kljub hudim začetnim odporom na koncu lepo sprejeta.

Če smo v preteklih letih izbirali med vzponi najvišjega svetovnega razreda je potrebno tokrat priznati, da je

izbor potekal stopnico nižje. Vzponi seveda niso slabi, prav nasprotno, gre za izredne dosežke, v marsikaterem pogledu neponovljive in tudi v očeh svetovne javnosti odlično vrednotene. Toda v primerjavi z leti poprej manjka plezalskih in idejnih presežkov.

Stalnica mednarodnih sodelovanj sta postala srečanja BMC ter mednarodno srečanje lednih plezalcev v Furnelu. Novost je organiziranje izmenjave z Poljskimi alpinisti, ki so v letu 2008 prišli k nam, letos pa gredo slovenski alpinisti v poljske Tatire. Kljub obilnim snežnim padavinam tik pred taborom je bilo opravljenih zavidljivo število odličnih zimskih vzponov. Tabor za mlade alpiniste v Chamonixu je bil ponovno izveden in

je ena najbolje sprejetih akcij KA. Slovenski alpinisti so močno zaznamovali dogajanje nad Chamonixom takoj po novem letu. Najprej 2. prosta ponovitev Severnega ozebnika (VI, 6+, M8, 700 m) v Druju (Andrej Grmovšek-Marko Lukič), nato pa še 3. prosta ponovitev tokrat mešane naveze (Tina Di Batista-Tomaž Jakofčič). Verjetno še dolgo smer ne bo doživela ženske proste ponovitve. Sledijo 1. prosta ponovitev Late to say I'm sorry ter ponovitve drugi težkih kombiniranih smeri. Pri nas pa ob številnih dobrih vzponih izstopa zimska ponovitev Švicarske smeri (Luka Lindič-David Debeljak). Veseli ugotovitev, da je bilo leto 2008 verjetno prelomno za razmah pravega kombiniranega plezanj v gorah pozimi.

Če smo bili pretekla leta v Sloveniji vajeni enega ali dveh izjemnih vzponov, pa smo v letu 2008 priča seriji odličnih vzponov mladih alpinistov. Izstopata sicer prosti ponovitvi Obraza sfinge (IX) v Triglavu (Miha Valič-Martina Čufer, Luka Krajnc), a sledi še serija vzponov s težavami do VIII+/-IX.

Podobno velja za Dolomite. Težko bi rekli, da so ponovitve Švicarske smeri (VIII+/-IX), Paolo VI (VIII+/-IX) ter Via Dibone (VIII+/-IX) slabi vzponi, zlasti če govorimo o mladih alpinistih, a navajeni smo na več. Edina res temna lisa so letni vzponi v Alpah, saj bi težko izpostavil kakšen vzpon.

Kot vsako leto pa so si alpinisti za glavni cilj sezone postavili dosežke na odpravah. Od bližnjih izstopata

prosti ponovitvi v enem zamahu smeri War and Poetry ter Left Pillar na Grenlandiji (Andrej Grmovšek). Odljudno območje in občutek osamljenosti potencirata alpinistove občutke, zato je dosežek IX stopnje vrhunsko dejanje. Za piko na i sta alpinista dodala še dva prvenstvena vzpona.

Podobno blizu polarnega kroga na Aljaski je bilo kar nekaj lepih vzponov. Najprej je bila opravljena 1. ponovitev Season of the Sun (VI, 5+, M6+, 1500 m) (Tina Di Batista-Tomaž Jakofčič) v Mt. Bradleyu. Sledila je ponovitev legendarne smeri Deprivation (AG 6/6, M6, 1500 m) v Mt. Hunterju (Matej Kladnik-Urban Novak). Izstopa še ponovitev Francoske smeri v isti gori, ki je bila preplezana do glavnega vrha.

Himalaja je letos precej razočarala. Irena Mrak je neuspešno poskušala z vzponom v alpskem slogu na Nanga Parbat. Zaradi Močnih vetrov so mladi alpinisti na UIAA taboru pod Tukuče peakom s težavo dosegli vrh in tako dobili osnovni vpogled v dogajanja na takih odpravah. Odprava pod Makalu (Marko Prezelj) je iz enakega razloga - močni severni vetrovi, opustila glavni cilj zahodno steno Makaluja, a so pred tem za aklimatizacijo preplezali novo smer Anderson-Prezelj v sosednjem Kan-chungtse (Makalu II). Ekipa mladih alpinistov je dojela, da je včasih bolje ponoviti veliko smer, kot na silo preplezati novo. Ponovitev smeri Anderson-House-Prezelj v zahodnem vrhu K7 je vrhunsko dejanje mladih in perspektivnih

alpinistov. Še kakšen vzpon jim je preprečilo žalostno dogajanje na Muztang Towerju. Po preplezani novi smeri Slovenska smer-Izgubljena magija v deviški severni steni se je zgodil tragična nesreča, ki je slovenskim alpinistom za vedno vzela predvsem prijatelja in kolega, pa tudi enega najboljših slovenskih alpinistov zlate generacije. Pavle Kozjek je bil tako z odličnimi vzponi, kot tudi z neprisiljeno, predvsem pa nenapihnjeno medijsko komunikacijo vedno prisoten in kot tak zgled mnogim mladim alpinistom ...pravzaprav številnim generacijam alpinistov. Še dobro nismo dojeli tragedije Muztang Towerja, ko nas je doletela nova tragična vest, da nas je pod vrhom Cho Oya za vedno zapustil

Miha Valič. Zaradi tragičnih usod dveh vrhunskih alpinistov je pisanje mnenja, kaj pomeni leto 2008 polno mešanih občutkov. Vsi vemo, da je alpinizem nevaren, a tudi v isti sapi vsi govorimo, da je ob upoštevanju pravil in ustrezni pripravi ta nevarnost zmanjšana na minimum. Ob nesrečah tako vrhunskih posameznikov pa ostanemo brez besed, pogosto pomislimo na božji prst, usodo, ... In kakor koli obrnemo v veselje nam je lahko, da smo poznali Miho in Pavleta, ki sta znala slediti ciljem in živeti polno. Mogoče prav zato njun nasmeh ostaja skrivnosten in hkrati iskren.

Načelnik PZVA
Peter Mežnar

Izbor najuspešnejših alpinistov 2008

Najuspešnejši
alpinist
Andrej Grmovšek

datum rojstva: 15. 7. 1973
alpinist od leta 1995

Andreja odlikujeta odlična psihična in fizična pripravljenost. V preteklosti se je specializiral za proste ponovitve težkih smeri v stenah Dolomitov in Alp. V zadnjih letih je odličnemu športno plezalnemu nivoju dodal še vrhunski nivo v kombiniranem plezanju. Vse skupaj je združil v letošnji sezoni, ko je najprej prosto ponovil Drujev Severni ozebnik. Nadaljeval je poleti, ko je s stalnim soplezalcem preplezal nekaj odličnih prostih vzponov v Dolomitih. Vrhunec pa je dosegel s prostima ponovitvama v enem zamahu dveh težkih smeri na Grenlandiji.

Seznam Andrejevih najboljših vzponov v letu 2008

- Alpe: Dru: Direktni severni ozebnik (VI, 6+, M8, 700 m), 2.PP, NP,
- Grenlandija: Ulamertorsuaq, War and Poetry (-IX, 1000 m),
- Grenlandija: Nalumasortoq, Left Pillar, (IX, 700 m) oboje prvi prosti vzpon smeri v enem zamahu in vse v vodstvu,
- Grenlandija: Tinninertuup III, Nalunaq, (VII/VII+, 900 m) PRV,
- Grenlandija: Tinninertuup II, Leteči Viking (VIII, 850 m), PRV,
- Tofana di Roses: Paolo VI (VIII+/IX-, K, 500 m), NP,
- Cima Scottoni: Via Dibone (VIII+/IX-, K, 500 m).

Rok Blagus *

- Charakusa: Naysner Brakk, Britanska smer (6a, 200 m),
- Charakusa: zahodni vrh K7, Anderson-House-Prezelj (ED, 6c, M6, 90°, 2200 m), 1.P,
- Dolomiti: Z. Cina, Švicarska smer (7b, 550 m),
- Dolomiti: M. Cina, Gelbe Mauer (7b+, 550 m),
- Triglav, Bergantova smer (7b+, 350 m),
- Osp: Bitka s stalaktiti (8b).

Aleš Česen

- Charakusa: Navser Brakk, Britanska smer (6a, 200 m),
- Charakusa: zahodni vrh K7, Anderson-House-Prezelj (ED, 6c, M6, 90°, 2200 m), 1.P.

Tomaž Jakofčič *

- Aljaska: Mt. Bradley, Season of the Sun (VI, 5+, M6+, 1500 m) 1.P. (100 m prv. M6+),
- Aljaska: Mooses Tooth, Ham and Eggs (V, 4+, M5, 900 m),
- Aljaska: London Tower: Frezeey Nuts (TD+, 900 m), 1.P,
- Alpe: Aig. Rocheuse, Late to say I'm sorry (V, 6, M7, 1000 m), 1.PP,
- Alpe: Dru: Direktni severni ozebnik (VI, 6+, M8, 700 m), 3.PP, NP.

Marko Prezelj

- Himalaja: Kanchungtse (Makalu II), Anderson-Prezelj (TD, 900 m),
- Droites: Tournie direct/Parnout-Marsigny, (5c, 5/5+, 1200 m).

Dejan Miškovič

- Karakorum: Muztagh Tower, Slovenska smer-Izgubljena magija (VI, M5, WI 5+, Ao, 50-70°), PRV,
- Alpe: Eiger, Klasična smer (V/V, Ao, LK, 1800 m), ZP,
- Oman: Hayar Mountains - Jabal Misht, Yel-la Sadike (IV/VII-, V-VI, K, 1000 m).

Matej Kladnik

- Alaska: Mount Frances (3400 m), Smer po SZ grebenu, (IV, 5.8, 60°, 1200 m),
- Aljaska: Mount Hunter, Deprivation, (Ag 6/6, M, 1500 m),
- Aljaska: Mini – Moonflower, Severni ozebnik (4, 85°, M6, R, 800 m).

* nagrada za posebne dosežke

Najuspešnejša alpinistka Tina Di Batista

datum rojstva: 22. 1. 1975
alpinistka od leta 1997

Tina Di Batista že vrsto let sodi med najboljše slovenske alpinistke in je gonilna sila ženskega alpinizma pri nas. Tina je tudi v svetovnem merilu prepoznavno ime. Ta sloves si je z letošnjimi vzponi nad Chamonixom še utrdila, saj je kot enakovredna partnerka v navezi opravila vrsto prvih ponovitev, prvih prostih ponovitev ter nekaj izjemno težkih vzponov. S prosto preplezanim Severnim ozebnikom v Druju in drugimi težkimi vzponi prekaša prenekaterega alpinista. Drugi vrhunec pa predstavlja prva ponovitev smeri Season of the Sun na Aljaski. Skupaj z drugimi vzponi je tako ponovno dokazala, da ji v alpskih vzponih daleč okoli ni para.

Seznam Tininih najboljših vzponov v letu 2008

- Aljaska: Mt. Bradley, Season of the Sun (VI, 5+, M6+, 1500 m) 1.p. (100 m prv. M6+),
- Aljaska: Mooses Tooth, Ham and Eggs (V, 4+, M5, 900 m),
- Aljaska: London Tower: Frezeey Nuts (TD+, 900 m), 1.P,
- Alpe: Mt. Blanc du Tacul, Scotch on the Rocks (IV, 7, 450 m),
- Alpe: Aig. Rocheuse, Late to say I'm sorry (V, 6, M7, 1000 m), 1.PP,
- Alpe: Gr. Jorasses, Reve emphere d'Alpiniste (V, 5+, M5+, 800 m), 1ZP, 1.PP, 2.P,
- Alpe: Dru: Direktni severni ozebnik (VI, 6+, M8, 700 m), 3.PP, NP.

Najperspektivnejši
alpinist
Luka Lindič

datum rojstva: 16. 5. 1988
alpinist od leta 2007

Luka Lindič pleza vsega skupaj 5 let. Še lani je potrpežljivo zbral kilometre v gorah v klasičnih smereh Kamniško Savinjskih in Julijskih alp. Letos pa so vsa leta treningov in plezanja prišla do izraza. Je alpinist pri katerem se zdi, da stvari tečejo kar nekako same od sebe, nevsiljivo in brez velikega trušča. Že pozimi je z odličnimi prostimi ponovitvami nakazal, da je letos njegovo leto. Nadaljeval je z odličnimi prostimi ponovitvami pri nas in v Dolomitih. Vrhunec pa je dosegel z odpravo v Charakuso na zahodni vrh K7, kjer je s soplezalci opravil prvo ponovitev smeri Anderson-House-Prezelj. Po vrnitvi z odprave je bil spet kmalu v gorah. Ob odličnem temelju športnega in kombiniranega plezanja ima v domačem odseku dostojnega rivala. Prav Luka je bil eden od tvorcev zdravega rivalstva med mladimi alpinisti, ko so letos poleti za šalo ponavljali vedno težje smeri. Za njegova leta izjemno zrel odnos do alpinizma je zagotovilo, da bomo o njem še slišali.

Seznam Lukovih najboljših vzponov v letu 2008

- Charakusa: Naysner Brakk, Britansko smer (6a, 200 m),
- Charakusa: zahodni vrh K7, Anderson-House-Prezelj (ED, 6c, M6, 90°, 2200 m), 1.P,
- Dolomiti: Z. Cina, Švicarska smer (7b, 550 m),
- Triglav, Bergantova smer (7b+, 350 m),
- Dolomiti: Z. Cina: Raz kortinskih veveric (VIII, 550 m),
- Skuta, Sončina direktna (VIII+/-IX, VI),
- Rakova Špica, Švicarska smer (V, M7-), ZP.

Luka Kranjc *

(AO Celje-Matica) '86

- ZDA: El Capitan, West Face, (5.11c),
- ZDA: Sentinel Rock, Choinard/Herbert (5.11c),
- Triglav, Jugov steber + Obraz sfinge (V, IX),
- Triglav, Bergantova + Čopov steber, (VIII+/-IX, VI),
- Dolomiti: Z. Cina: Raz kortinskih veveric (VIII, 550 m).

Urban Novak *

(AO Kamnik) '86

- Alaska: Mount Frances (3400 m), Smer po SZ grebenu (IV, 5.8, 60°, 1200 m),
- Aljaska: Mount Hunter, Deprivation (Ag 6/6, M, 1500 m),
- Aljaska: Mini – Moonflower, Severni ozebnik (4, 85°, M6, R, 800 m).

Ambrož Bajde

(AO Kamnik) '84

- Alaska: Mount Frances (3400 m), Smer po SZ grebenu (IV, 5.8, 60°, 1200 m),
- Aljaska: Mount Hunter, French Route (6, 90°, M6, 1500 m), vzpon do vrha,
- Aljaska: Denali, pristop.

* nagrada za perspektivne dosežke